

Skånes Ornitologiska Förening

Falsterbo fyr, Fyrvägen 35
SE-239 40 Falsterbo
Sweden

Arlöv 19 augusti 2021

Eolus Vind AB
samrad.sjollen@eolusvind.com

Yttrande från Skånes Ornitologiska Förening gällande samråd inför MKB om Vindkraftspark Sjollen.

SkOF har gått igenom det i sammanhanget föredömligt korta och koncisa underlaget för avgränsningssamråd inför Miljökonsekvensbeskrivningen om Vindkraftspark Sjollen i Öresund. SkOF vill redan från början klargöra följande ståndpunkter:

- SkOF förordar utbyggnad av vindkraft till havs jämfört med på land, så länge kustnära områden, biologiskt rika grundområden (oavsett avstånd från kusten) samt havsområden med mycket höga koncentrationer av flyttande fåglar undviks. SkOF ser gärna en utbyggnad på djupare vatten än vad som sker idag, då detta ofta kan vara ett sätt att undvika negativ påverkan på både fåglar och annan biodiversitet.
- SkOF menar att utbyggnad av havsbaserad vindkraft i själva Öresund bör undvikas på grund av Sundets unika naturvärden, på grund av de mycket stora koncentrationerna av flyttande fåglar (och troligen även fladdermöss) som passerar över/igenom området samt på grund av det redan mycket höga exploaterings- och påverkanstryck som finns i Sundet.

Det här föreslagna utbyggnadsområdet Sjollen är ett grundområde (vattendjup 3-14 m) i den del av Skandinavien som uppvisar de allra högsta antalen och koncentrationerna av flyttande fåglar (och sannolikt även av fladdermöss) och det ligger i Öresund. SkOF är därmed starkt kritiska till den föreslagna vindkraftsetableringen. SkOF menar att ytterligare storskalig exploatering, oavsett vilken form denna tar, av Öresunds känsliga miljö är ytterst olämplig och att en sådan står i direkt strid med ambitionerna om att skapa ett samlat skydd av Öresunds naturmiljöer och ekosystem.

SkOF ser det som självklart att den omställning till förnyelsebar energiproduktion som måste genomföras också genomförs utan att generella naturvärden och den biologiska mångfalden påverkas negativt. En storskalig vindkraftsetablering i Öresund äventyrar både unika naturvärden och den biologiska mångfalden. Storskalig vindkraftsetablering bör endast ske i områden utan risk för sådan påverkan.

SkOF ser det trots allt som bra att Eolus redan från början har gjort bedömningen att projektet kan innebära en betydande miljöpåverkan. SkOF menar dock att denna bedömning i sig är nog för att inte gå vidare med projektet. Exploateringar som innebär betydande miljöpåverkan bör inte tillåtas, utan istället bör utbyggnad av havsbaserad vindkraft genomföras i områden där miljöpåverkan inte bedöms bli betydande. Det finns gott om sådana områden i svenska vatten!

Öresundsområdet passeras av mycket stora mängder flyttande fåglar både vår och höst. Sammantaget rör det sig om i storleksordningen minst 100 miljoner fågelindivider varje höst och givetvis om lägre men ändå väldigt höga antal även på våren. Totalt sett innebär detta att

minst 20 % av alla fåglar som lämnar Sverige för vidare flyttning söderut på hösten passerar över och igenom Öresundsområdet. I dessa väldiga flyttfågelrörelser ingår i princip alla typer av flyttande fåglar, även om småfåglar utgör den antalsmässigt största delen.

Flyttfågelrörelserna är inte jämnt fördelade över Sundet utan varierar både pga. kusternas utseende (koncentration till de delar där avstånden över öppet vatten är som kortast) och på grund av väder och vind. Radarstudier i samband med etableringen av vindkraftparken på Lillgrund visade på betydande flyttfågelrörelser även över de delar av Sundet där Sjollen ligger. Särskilt nattetid passerade högre andelar av de flyttande fåglarna mitt över Sundet. De allra flesta längs en generell axel från sydväst till nordost. Sammantaget bör det handla om åtskilliga miljoner fågelindivider som regelbundet passerar över Sjollen och närmast omgivande delar av Sundet.

Några mer detaljerade undersökningar av fördelningen av flyttande fladdermöss över Sundet har såvitt känt inte gjorts. Gissningsvis sker fladdermusflyttningen generellt enligt samma mönster som fågelflyttningen.

Sjollen ligger också mitt i stråket för lokala fågelrörelser mellan den danska ön Saltholm och den svenska kusten och dess kustnära vatten. Den exakta omfattningen av dessa rörelser har inte undersökts närmare. En vindkraftpark mitt i korridoren för dessa rörelser kommer rimligen att på något sätt påverka dessa.

Sjollens betydelse för rastande/övervintrande sjöfåglar är såvitt vi vet inte känd. En gissning är att området kan vara attraktivt för bentiskt födosökande och fiskätande fåglar under delar av året. Vattendjupen är i alla fall sådana som är lämpliga för fåglar som dyker ner till botten för att söka föda.

Med så stora mängder flyttande flygande djur (fåglar och rimligen även fladdermöss) i området bedömer SkOF det som klart olämpligt med en större vindkraftpark i detta.

Om Eolus ändå väljer att gå vidare med planerna på en vindkraftpark i området krävs omfattande studier av både flyttnings- och lokala rörelser av fåglar och fladdermöss. Inte minst för att kunna belysa hur omfattande dödlighet ska kunna undvikas vid vindkraftverken. Att säkerställa att byggnation och framförallt drift av marina vindkraftparker kan genomföras utan förhöjda risker för förbiflyttande fåglar och fladdermöss är och kommer att vara den riktigt stora uppgiften när det gäller direkt påverkan på dessa djurgrupper.

Det handlar om att se till att ha kunskap om när riskerna för dödliga olyckor är stora, samt om hur det går att anpassa driften på ett sätt som minimerar riskerna. Riskminimering kan innebära att kraftverken behöver stå stilla i vissa lägen, och i ett område med så stora flyttningsskoncentrationer och omfattande lokala rörelser som i Öresund kan det handla om åtskilliga och upprepade tillfällen och därmed om större avbräck i produktionen av el.

Av största vikt är att det görs ordentliga och genomgående studier som visar både vilka mängder av fåglar och fladdermöss som passerar, när dessa passerar och på vilket sätt de passerar området.

För Skånes Ornitologiska Förening

Kenneth Bengtsson, vice ordförande